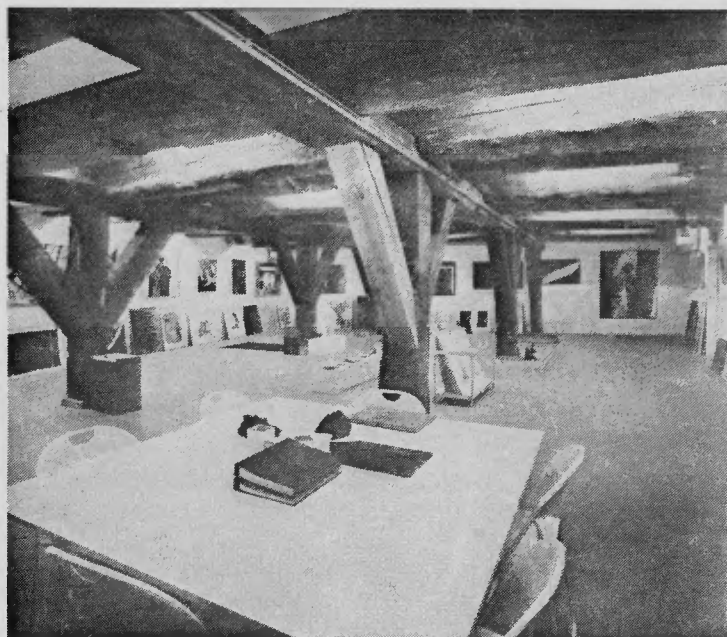

provinciale griffie

notitie
provinciaal
kunstuitleenbeleid

inclusief nota van antwoord

Boekmanstichting-Bibliotheek
Herengracht 415 - 1017 BP Amsterdam
Tel. 24.3739

welzijn

kunst en cultuurbehoud

Boekmanstichting - Bibliotheek

Herengracht 415 - 1017 BP Amsterdam
telefoon: ~~24 37 36~~ ~~X 24 37 37~~ ~~X 24 37 38~~ 24 37 39

De uitleentermijn bedraagt een maand. Mits tijdig
aangevraagd is verlenging met een maand moge-
lijk, tenzij de publikatie inmiddels is besproken.

De uitleentermijn is verstreken op:

12 APR. 1993

31 OKT. 1994

NOTITIE PROVINCIAAL KUNSTUITLEENBELEID

I. Inleiding

II. Historisch overzicht

III. Uitgangspunten provinciaal kunstuitleenbeleid

IV. De Provinciale Kunstuitleencentrale i.c. Kunstuitleen Zeeland

1. Organisatie Kunstuitleen Zeeland
2. Huisvesting centrale
3. Taakverdeling
 - a. taken centrale
 - b. taken gemeentelijke uitleenpunten
4. Personeel
5. Kwaliteitseisen uitleenpunten
6. Lidmaatschap en faciliteiten
7. Netwerk
8. Rol SBK Zeeland
9. Bestuur nieuwe stichting
10. Selectiecommissie kunstuitleen
11. Functionarissenoverleg
12. Financiën
13. Inkomsten
14. Beleidsplan

V. Experimentele periode c.q. verdere uitwerking uitgangspunten notitie en samenwerkingsverband

NOTA VAN ANTWOORD

Diverse bijlagen:

- a. overzicht abonnementen SBK Zeeland
- b. begroting 1990 SBK Zeeland

Boekmanstichting-Bibliotheek
Herengracht 415 - 1017 DP Amsterdam
Tel. 243739

CONCEPT

I. NOTITIE PROVINCIAAL KUNSTUITLEENBELEID

In het provinciaal cultuurbeleid in het algemeen en in het beeldende kunstbeleid in het bijzonder neemt de kunstuitleen een voorname plaats in. Deze plaats heeft de kunstuitleen te danken aan de wijze waarop zij aan een aantal uitgangspunten van dit beleid beantwoordt. Kunstuitleen draagt niet alleen bij tot een evenwichtige spreiding van hedendaagse beeldende kunst naar regio en bevolking maar stimuleert ook de belangstelling ervoor, de betrokkenheid erbij, populair gezegd, heeft ook een sterk opvoedend (educatief en informatief) karakter. Hoewel de provincie geen kunstenaarsbeleid voert, mag in dit kader wel een derde belangrijke werking van de kunstuitleen worden genoemd, namelijk het inkomensbevorderende aspect naar kunstenaars toe door hun werken in te huren, aan te kopen en ook weer te verkopen.

De provincie heeft vanaf het begin het belang van de kunstuitleen voor Zeeland onderkend en daar budgetten voor beschikbaar gesteld. Toen de Rijksbijdrage Provinciale Bevordering Beeldende Kunst in 1984 tot stand kwam, was de kunstuitleen een van de instellingen die uit die middelen een vrij groot aandeel voor het functioneren verkreeg. De laatste jaren hebben er nog al wat discussies plaatsgevonden over de structuur van de kunstuitleen in Zeeland. Alvorens daarop verder in te gaan lijkt het zinvol nog een kort historisch overzicht te geven.

II. HISTORISCH OVERZICHT

Zo'n 35 jaar geleden ontstond in Nederland de eerste kunstuitleen. Dit initiatief vond op grote schaal navolging. Ook Zeeland kreeg haar eigen Stichting Beeldende Kunst en wel in 1972. De SBK Zeeland begon in het museum voor Zuid- en Noord-Beveland te Goes en had gedurende een aantal jaren relatief weinig abonnees. Eerst na de verhuizing naar de huidige huisvesting in Middelburg in 1984 nam het aantal abonnementen fors toe en heden ten dage bedraagt dit aantal 1400. Inmiddels ontstonden er landelijk naast de kunstuitleeninstellingen ook gemeentelijke artotheken. Het voert in dit kader te ver de verschillen tussen deze beide vormen van kunstuitleen op een rijtje te zetten. Een belangrijk verschil tussen deze initiatieven was dat artotheken met name werken uitlenen die de gemeente in de meeste gevallen via de Beeldende Kunstenaarsregeling (BKR) verworven heeft. De laatste jaren is landelijk een duidelijke toenadering en samenwerking tussen deze twee kunstuitleenvormen zichtbaar. Ook in Zeeland zijn er twee gemeentelijke artotheken: Balans 17, de door de gemeente Middelburg opgezette artotheek (aantal abonnees 240) en een door de gemeente Vlissingen opgezette artotheek (aantal abonnees 300). Een derde vorm van kunstuitleen die in Zeeland aangetroffen wordt, is de particuliere kunstuitleen. Hiermede wordt bedoeld de volwassenen- en kinderuitleen van Galerie Bellemans te Axel (aantal abonnees 140). Door een aantal ontwikkelingen werd het noodzakelijk te komen tot meer samenwerking en afstemming tussen het provinciaal en het gemeentelijk niveau. Dit betroffen onder andere de volgende ontwikkelingen.

- a. Door het afschaffen van de BKR kwam de toevoer van werken voor de gemeentelijke artotheken vrijwel tot stilstand.
- b. Op zowel provinciaal niveau als gemeentelijk niveau werd de wens uitgesproken om te komen tot meer samenwerking en afstemming op het terrein van de beeldende kunst in het algemeen en de kunstuitleen in het bijzonder.
- c. De diverse gemeenten spraken zich uit voor een eigen verantwoordelijkheid op het terrein van de kunstuitleen.
- d. Vrijwel alle betrokkenen waren van mening dat twee kunstuitleenvoorzieningen in Middelburg te veel van het goede is.
- e. Door de komst van de Rijksbijdrage Provinciale Bevordering Beeldende Kunst namen de provinciale middelen tot het voeren van een beeldend kunstbeleid fors toe. Hierdoor kwamen er ook voor het totale kunstuitleengebeuren in Zeeland meer middelen beschikbaar. De provincie stelde zich ten doel deze extra middelen zo effectief mogelijk in te zetten.
- f. De Stichting Beeldende Kunst Zeeland kwam met plannen tot het opzetten van een of meer dependances naast de hoofdvesting te Middelburg.

Kortom de tijd leek rijp om met vereende krachten een nieuwe structuur voor de kunstuitleen in Zeeland op te zetten. In eerste instantie is vanuit provinciezijde gepoogd bij de gemeenten draagvlak te krijgen voor het door de SBK ingediende model.

In dit model vallen hoofdvesting en dependances onder één bestuur en zijn de provincie en de gemeenten voornamelijk alleen subsidiënten. De gemeenten voelden niets voor dit in hun ogen centralistische model en wilden zelf meer autonomie en eigen verantwoordelijkheid dragen ten aanzien van de in hun gemeente gevestigde kunstuitleen.

Er is toen gezocht naar een ander(soortig) samenwerkingsmodel. Dit is gevonden in de vorm van het zogenaamde Provinciale Kunstuitleencentrale-model (PKUC). In grote lijnen betreft dit een meer federatief samenwerkingsmodel waarin van te voren duidelijke afspraken zijn gemaakt ten aanzien van elkaars verantwoordelijkheden en taken. De provincie ziet de huidige SBK Zeeland als de meest geschikte instelling om met name de provinciale taken, de centrale functie vorm te geven. Het bestuur van deze stichting is echter lange tijd daartoe niet bereid gebleken. Eerst onlangs heeft het bestuur te kennen gegeven zich niet langer te willen verzetten tegen de ombouw van de SBK Zeeland tot de Provinciale Kunstuitleencentrale.

Alvorens uitgebreider op deze centrale in te gaan, wordt eerst ingegaan op de uitgangspunten van het provinciaal kunstuitleenbeleid en de daarbij gehanteerde beleidsoverwegingen tot het kiezen voor het PKUC-model.

III. UITGANGSPUNTEN PROVINCIAAL KUNSTUITLEENBELEID

In de in december 1988 door Provinciale Staten van Zeeland vastgestelde notitie Provinciaal Beeldende Kunstbeleid 1988-1991 zijn deze uitgangspunten reeds opgenomen, namelijk:

- a. de aanwezigheid van een goede kunstuitleenvoorziening in de provincie Zeeland is van groot belang;

- b. deze voorziening dient zo goed mogelijk gespreid te worden zodat deze in beginsel voor iedere Zeeuwse burger bereikbaar is;
- c. deze voorziening dient te beschikken over een uitleencollectie die van goede artistieke kwaliteit is en die breed en evenwichtig van samenstelling is;
- d. deze voorziening speelt een belangrijke rol in de culturele educatie.

Met voorziening wordt dan niet bedoeld een bepaald uitleenpunt maar de gehele structuur waarlangs de kunstuitleen in Zeeland gestalte dient te krijgen. Op basis van deze uitgangspunten en een aantal andere overwegingen is gezocht naar een geschikt organisatie-model voor de kunstuitleen in de provincie.

Dit betroffen de volgende overwegingen.

- a. Het organisatie-model dient te kunnen rekenen op een breed draagvlak, dat wil zeggen dient te kunnen rekenen op provinciale steun en steun van de verschillende gemeenten. Gemeenten dienen bereid te zijn de kosten van hun uitleenpunt te dragen en daarnaast bestuurlijke verantwoordelijkheid voor het hele reilen en zeilen van de kunstuitleen in de provincie Zeeland; een model waarin echter ook voldoende ruimte zit voor een stuk eigen autonoom beleid van de diverse gemeenten.
- b. De aanwezige middelen (financiën, personeel, deskundigheid en dergelijke) dienen doelmatig en effectief te worden ingezet.
- c. Er dient voor iedere Zeeuwse burger een standaard-uitleenpakket (dezelfde soort werken, dezelfde tarieven, voorzieningen, informatie en dergelijke) te zijn.
- d. De binnen de huidige initiatieven opgebouwde ervaringen en werkwijzen dienen zoveel mogelijk gebruikt te worden voor de nieuwe kunstuitleenorganisatie.
- e. De kwaliteit van het kunstuitleen gebeuren dient gewaarborgd te worden.

Op basis van nader onderzoek door een speciaal daartoe ingestelde werkgroep is gebleken dat het zogenaamde provinciale Kunstuitleen-centrale-model (kortweg PKUC-model) daartoe het meest geëigende model is. Binnen dit model kunnen de verschillende gestelde eisen gerealiseerd worden.

IV. DE PROVINCIALE KUNSTUITLEENCENTRALE I.C. KUNSTUITLEEN ZEELAND

Het gaat hier om een centrale die op het terrein van de kunstuitleen de diverse gemeentelijke uitleenpunten gaat begeleiden en ondersteunen. Zo'n centrale heeft daartoe een aantal overstijgende en specialistische taken maar is in beginsel niet meer bezig met de directe uitleen van kunst(werken) aan de particuliere leden. Deze uitleen vindt plaats in de gemeentelijke uitleenpunten. Deze uitleenpunten en de centrale zijn in beginsel zelfstandig. Ten einde er een niet te vrijblijvend samenwerkingsverband van te maken ligt het in de bedoeling dat centrale en gemeentelijke uitleenpunten in een soort federatie gaan samenwerken. Deze samenwerking zal niet alleen op inhoudelijk terrein dienen plaats te vinden maar ook op bestuurlijk- en functionarisseniveau.

Deze federatieve samenwerking dient naar onze mening onder de naam "Kunstuitleen Zeeland" door het leven te gaan.

Een dergelijke naam onderstreept niet alleen de gezamenlijke verantwoordelijkheid van provincie en gemeenten voor de nieuwe kunstuitleenvoorziening in Zeeland maar werkt ook in de beeldvorming en de publiciteit naar onder andere het publiek goed.

1. Organisatie Kunstuitleen Zeeland

Zoals reeds hierboven aangegeven is er in deze organisatie sprake van twee niveaus: het provinciaal en het gemeentelijk niveau.

Op provinciaal niveau functioneert de centrale. Deze begeleidt vanuit een centrale plaats in Zeeland de diverse gemeentelijke uitleenpunten.

Op gemeentelijk niveau zijn er dan de gemeentelijke (kunst)uitleenpunten. Vooralsnog lijken er in Zeeland vier volwaardige uitleenpunten tot stand te komen namelijk in Middelburg, Vlissingen, Goes en Terneuzen. Mits aangetoond kan worden dat er voldoende draagvlak is en aan de diverse kwaliteitseisen kan worden voldaan, kan in beginsel het aantal gemeentelijke uitleenpunten nog verder uitgebreid worden.

2. Huisvesting centrale

De SBK Zeeland, die naar onze opvatting vorm dient te gaan geven aan deze centrale, is gehuisvest in Middelburg. Ook de meeste abonnees zijn uit Middelburg afkomstig. Het lijkt dan ook zinnig en doelmatig de centrale te combineren met het uitleenpunt Middelburg. De gemeente Middelburg heeft zich ook al voor een dergelijke constructie uitgesproken. Een en ander dient nader uitgewerkt te worden.

Ten einde op voorhand de nodige duidelijkheid te hebben ten aanzien van de opzet en de inhoud van dit federatieve samenwerkingsverband wordt er in het hiernavolgende ingegaan op een aantal aspecten daarvan.

3. Taakverdeling

Bij de toedeling van taken aan centrale en uitleenpunten is nadrukkelijk gekeken naar de reeds aanwezige ervaring, apparatuur maar ook het aanwezige personeel en dergelijke bij de diverse instellingen. Zaken zoals doelmatigheid, gewenste uniformiteit, beeldvorming en dergelijke zijn ook meegenomen. Op basis van deze uitgangspunten is de volgende taakverdeling tot stand gekomen.

A. Taken centrale

In grote lijnen vallen deze taken uiteen in vier categorieën:

I. Taken in verband met de collectie

Tot deze taken dienen onder andere gerekend te worden:

a. Samenstelling totale uitleencollectie

Het is de bedoeling dat op provinciaal niveau een grote uitleencollectie tot stand komt, waaruit voor de diverse uitleenpunten deeltuileencollecties kunnen worden samengesteld. De SBK Zeeland heeft het laatste decennium een collectie opgebouwd door werken aan te kopen en in te huren. Het is de bedoeling dat deze collectie en de diverse gemeentelijke BKR-

collecties worden samengevoegd tot een grote uitleencollectie en daar om niet voor beschikbaar worden gesteld. Wel zal duidelijk de herkomst dienen te worden aangegeven.

Dit betekent niet dat alle gemeentelijke BKR-werken zonder meer worden opgenomen in deze uitleencollectie. De werken zullen voor zover noodzakelijk door een speciaal daartoe in te stellen commissie van deskundigen worden beoordeeld op onder andere artistieke kwaliteit maar ook bruikbaarheid binnen de kunstuitleen. Deze collectie is ook geen statisch geheel omdat er vanuit kan worden gegaan dat daaruit werken zullen verdwijnen door bijvoorbeeld verkoop of het niet langer inhuren van het desbetreffende werk. Een speciaal daartoe in te stellen commissie (waarover later in deze notitie meer) zal tot taak hebben mede-zorg te dragen voor een uitleencollectie van goede artistieke kwaliteit en de aanvulling ervan.

b. Beheer en onderhoud totale uitleencollectie

Deze taak vloeit automatisch voort uit de eerste taak. De centrale dient ervoor te zorgen dat de totale uitleencollectie goed wordt opgeslagen, dat reparaties en/of restauraties en dergelijke plaatsvinden.

c. Registratie en documentatie totale uitleencollectie

Om de collectie te kunnen gebruiken is het van belang dat deze ook duidelijk omschreven is, dat alle informatie ten aanzien van het werk en de kunstenaar bekend is. Deze documentatie is niet alleen voor intern gebruik van belang maar ook voor de informatievoorziening naar de leden toe.

d. Samenstelling deeluitlenecollecties

Ten behoeve van de diverse uitleenpunten dienen deeluitlenecollecties te worden samengesteld. Deze collecties dienen van tijd tot tijd verversd te worden en te worden aangepast. De samenstelling van deze uitleencollecties dient in nauw overleg met de beheerd(st)ers van de diverse gemeentelijke uitleenpunten tot stand te komen.

e. Vervoer deeluitlenecollecties

Vanuit de centrale dient te worden zorggedragen voor een deskundig vervoer van de deeluitlenecollecties.

II Administratieve taken

Tot deze taken behoren:

a. de ledenadministratie

b. financiële administratie

c. de centrale uitleenadministratie

Gezien de reeds opgedane ervaring en de geautomatiseerde aanpak van de SBK Zeeland en uit doelmatigheidsoogpunt lijkt het vooralsnog zinvol een groot aantal administratieve handelingen binnen de centrale te laten plaatsvinden. Op termijn kan dan worden bekeken of er tot een netwerk kan worden gekomen. Door deze zaken vooralsnog op centraal niveau te laten plaatsvinden kan er ook een afdoende controle plaatsvinden op onder andere de betaalde lidmaatschapsgelden e.d.

Binnen de uitleenpunten dienen natuurlijk wel een aantal administratieve handelingen voor bijvoorbeeld de uitleenadministratie, nieuwe leden en dergelijke plaats te vinden; via werkstation, aangesloten op de centrale computer.

III Ondersteunende en begeleidende taken

Tot deze taken behoren o.a.

1. De ondersteuning en begeleiding van de gemeentelijke uitleenpunten

Hoewel wij er de voorkeur aan geven dat de gemeentelijke uitleenpunten gerund worden door professionele krachten d.w.z. terzake deskundige personen, zullen naar verwachting de meeste uitleenpunten bememd worden met vrijwilligers. Vanuit de centrale zullen deze vrijwilligers bijgestaan worden op zaken zoals publieksbenadering, bedrijfsvoering, kortom alle aspecten ten aanzien van het kunstuitleengebeuren. Ook op specifiekere zaken zoals ondersteunende tentoonstellingen en dergelijke kan bijstand worden verleend.

2. Deskundigheidsbevordering

De activiteiten onder 1 genoemd kunnen natuurlijk al als een stuk deskundigheidsbevordering worden aangemerkt. Het onder 1 genoemde zal echter meestal in de praktijk plaatsvinden. Vanuit de centrale dient ook in cursorisch verband aan deskundigheidsbevordering te worden gedaan.

3. Ontwikkeling nieuwe uitleenpunten

Indien een gemeente een uitleenpunt op wenst te starten en voldoet aan de gestelde voorwaarden, is het van belang dat vanaf het begin een dergelijk initiatief kan rekenen op de deskundigheid vanuit de centrale.

IV Specifieke taken

Tot deze taken behoren o.a.:

1. Algemene publiciteit Kunstuitleen Zeeland

Aangezien het de bedoeling is dat de samenwerking als een eenheid naar buiten komt, lijkt het ook zinvol op het niveau van de provinciale centrale ook de algemene publiciteit ten aanzien van de kunstuitleen te laten plaatsvinden.

2. Specifieke uitleen

Hieronder wordt o.a. verstaan het uitlenen van werk aan het bedrijfsleven, gemeenten en grotere instellingen. De centrale kan dan ook als bemiddelaar optreden tussen het bedrijf en bijvoorbeeld enkele kunstenaars. Binnen deze uitleenfunktie kan ook aandacht worden besteed aan de moeilijker uitleenbare werken bijvoorbeeld vanwege hun formaat e.d.

3. Automatisering

Binnen de SBK Zeeland is de laatste jaren ervaring opgedaan ten aanzien van de automatisering van het kunstuitleengebeuren.

Een verdere automatisering van de kunstuitleen in Zeeland is voor een efficiënte bedrijfsvoering van belang. Voor de standaardisering e.d. is de aanpak vanuit centraal niveau noodzakelijk.

4. Externe uitstraling

Hiermede wordt bedoeld dat de centrale ook buiten de provincie zich dient te presenteren door b.v. het opzetten van uitwisselingsprogramma's met andere provincies, presentaties e.d.

5. Ontwikkeling speciale projecten

Hierbij kan onder meer gedacht worden aan een project zoals de Grafiekmap Zeeland, thema-gerichte tentoonstellingen; projecten ondersteunend aan de functie kunstuitleen.

B. Taken gemeentelijke uitleenpunten

Het aantal taken is hier beperkt. Op dit niveau vindt echter de werkelijke uitleen van werk plaats. Andere taken die op dit niveau plaatsvinden zijn:

1. de feitelijke uitleen van werken;
2. goede presentatie deeluitleencollectie;
3. publieksbegeleiding c.q. informatie;
4. de verwijzigingsfunctie;
5. beheer deeluitleencollectie;
6. enkele administratieve handelingen zoals administratie uitgeleende werken, teruggebrachte werken, inschrijven nieuwe leden, uitschrijven oude leden, via werkstation, aangesloten op de centrale computer;
7. opzetten eigen activiteiten.

4. Personeel

Om de centrale en de gemeentelijke uitleenpunten goed te kunnen laten functioneren, is het van belang dat voor beide niveau's personeel beschikbaar wordt gesteld.

Voor de centrale is het volgende personeelsplaatje te maken:

- algemeen coördinator;
- financiële administrateur;
- administratieve kracht/medewerker uitleen bedrijven;
- technisch medewerker.

Voor de gemeentelijke uitleenpunten zou in ieder geval een beheerder aanwezig dienen te zijn. De voorkeur gaat daarbij uit naar een professionele kracht d.w.z. een terzake deskundige kracht welke uitvoering kan geven aan het onder 3B aangegeven takenpakket. Naar verwachting zullen de meeste uitleenpunten echter door een groep van vrijwilligers al of niet onder leiding van een beroepskracht geleid worden.

5. Kwaliteitseisen uitleenpunten

Alvorens gemeentelijke uitleenpunten een beroep op de provinciale kunstuitleencentrale kunnen doen, zullen zij aan een aantal kwaliteitseisen dienen te voldoen. Dit betreffen o.a.:

- een uitleenpunt dient een voldoende aantal uren open te zijn;
- een uitleenpunt dient in een goede accommodatie te worden gehuisvest (hierbij wordt niet alleen gekeken naar de toegankelijkheid ervan maar ook bijvoorbeeld de geschiktheid voor presentatie van de uit te lenen werken, de ligging van het pand e.d.);
- een uitleenpunt dient geleid te worden door ter zake deskundige personen;

- een uitleenpunt dient over een voldoende draagvlak te beschikken o.a. aantal abonnees, inwonertal, regio e.d.);
- de gemeente dient zich duidelijk uit te spreken dat men verantwoordelijkheid draagt voor het reilen en zeilen van het eigen uitleenpunt.

6. Lidmaatschap en faciliteiten

Een van de basisvoorwaarden die de provincie aan haar kunstuitleenbeleid stelt is, dat er voor alle Zeeuwse burgers een standaard-uitleenpakket is d.w.z. dezelfde tarieven, dezelfde werken, voorzieningen, informatie e.d. geldt.

Voor de realisering van deze voorwaarde lijkt de meest zinvolle oplossing dat iedereen lid wordt van de Kunstuitleen Zeeland.

Leden van de Kunstuitleen Zeeland:

- a. betalen hetzelfde lidmaatschapsgeld;
- b. kunnen werken lenen en kopen;
- c. kunnen echter ook sparen om t.z.t. werken aan te kunnen kopen;
- d. kunnen bij gemeentelijke uitleenpunten werken lenen;
- e. kunnen deze weer bij hun eigen uitleenpunt terugbrengen.

Wij zijn er voorstander van dat het huidig tarievenstelsel en uitleensysteem voor de nieuwe organisatie van toepassing is (zie bijlage 1).

7. Netwerk

Zoals reeds eerder aangegeven is het niet de bedoeling dat de samenwerking vrijblijvend is. Tenslotte hebben provincie en gemeenten een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van de kunstuitleen in deze provincie. Te zijner tijd dient er dan ook een netwerk van gemeentelijke uitleenpunten te ontstaan, waardoor ook inderdaad deze voorziening voor iedere Zeeuwse burger bereikbaar wordt. Dit netwerk dient niet alleen extern d.w.z. naar de leden tot stand te komen maar ook intern d.w.z. tussen centrale en uitleenpunten.

Zaken zoals een geautomatiseerde administratie kunnen daartoe bijdragen.

8. Rol Stichting Beeldende Kunst Zeeland

Voor deze stichting is een belangrijke rol in dit nieuwe beleid weggelegd. Deze stichting beschikt over voldoende personeel, deskundigheid, ervaring en apparatuur om de functie van provinciale kunstuitleencentrale inhoud te gaan geven. Zo kan bijvoorbeeld de huidige beheerder van de SBK Zeeland de functie van algemeen coördinator gaan vervullen.

De Stichting Beeldende Kunst Zeeland dient daartoe wel omgebouwd te worden door o.a. haar statuten te wijzigen en door haar bestuur anders te gaan samenstellen.

Naar onze mening zou de stichting in de toekomst Stichting Kunstuitleen Zeeland kunnen gaan heten.

9. Bestuur nieuwe stichting

Ten einde de gezamenlijke verantwoordelijkheid van provincie en gemeenten voor de nieuwe kunstuitleenvoorziening in Zeeland ook bestuurlijk duidelijk te maken dient naar onze mening deze verantwoordelijkheid ook tot uiting te komen in de bestuurssamenstelling van deze stichting. Ook de vertegenwoordiging van de Zeeuwse Beeldende Kunstenaars in dit bestuur achten wij van belang (zoals altijd het geval is geweest).

In de te wijzigen statuten kan in het artikel rond de bestuursamenstelling worden opgenomen dat iedere gemeente, die een erkend uitleenpunt heeft, recht heeft op een bestuurszetel.

10. Selectiecommissie Kunstuitleen

Reeds eerder in deze notitie is het instellen van een selectiecommissie van deskundigen voor de samenstelling van de kunstuitleencollectie aan de orde geweest.

Wij zijn voorstander van één commissie, die het bestuur adviseert bij de totstandkoming en de aanvulling van de totale kunstuitleencollectie. Een commissie die niet al te groot is (wij denken aan vier deskundigen, op het gebied van de beeldende kunst).

In de toekomst zullen naar verwachting verschillende financiële stromen ontstaan (werken uit de voormalige SBK-collectie zullen worden verkocht maar wellicht ook voormalige BKR-werken). Wij zijn van mening dat deze commissie dient zorg te dragen voor een herbesteding van deze inkomsten. Slechts op deze wijze ontstaat er een brede kunstuitleencollectie van goede artistieke kwaliteit.

Gezien de gezamenlijke verantwoordelijkheid van gemeenten en provincie is de totstandkoming van deze commissie ook een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Deze commissie zou als volgt tot stand kunnen komen:

1. Twee leden worden benoemd op voordracht van het functionarissenoverleg;
2. Een lid wordt benoemd op voordracht van de aangesloten gemeenten;
3. Een lid wordt benoemd op voordracht van de Zeeuwse Culturele Raad.

Het voorstel tot het benoemen van deze selectiecommissie wordt voorgelegd aan het college van Gedeputeerde Staten die daarna overgaat tot het al of niet benoemen van de commissieleden. Deze commissieleden hebben een beperkte zittingsduur (gedacht wordt aan 2 jaar). Er dient te worden gewerkt met een rooster van af-treden.

Tenslotte zal de algemeen coördinator van de uitleencentrale fungeren als secretaris van deze commissie.

11. Functionarissenoverleg

Voor onder andere het uitwisselen van elkaars ervaringen en dergelijke lijkt het ook zinvol een functionarissenoverleg in te stellen. Dit zal een overleg zijn tussen alle personeelsleden van de centrale en de in de gemeentelijke uitleenpunten werkzame krachten.

12. Financiën

Zoals reeds eerder gesteld zal de provincie met name verantwoordelijk zijn voor de instandhouding en de exploitatielasten van de centrale en de diverse gemeenten voor de huisvestings- en personele kosten van hun uitleenpunten.

Op dit moment kunnen met name deze laatste kosten niet worden geraamd. In het kader van deze notitie zijn deze ook niet belangrijk aangezien de gemeenten deze zelf voor hun rekening dienen te nemen.

De huidige begroting van de SBK Zeeland zal weinig veranderingen ondergaan en naar verwachting is de huidige provinciale subsidie van f 120.000,-- op jaarbasis voldoende om het tekort te dekken. Daarnaast zal de provinciale bijdrage ten behoeve van het aankopen en inhuren van werk ad. f 200.000,-- vooralsnog beschikbaar blijven (afhankelijk van de ontwikkelingen op rijksniveau). De begroting 1990 van de SBK Zeeland is als bijlage bijgevoegd.

13. Inkomsten

Naar verwachting zal het aantal leden van de Kunstuitleen Zeeland de komende jaren nog verder toenemen en zullen daartoe ook de lidmaatschapsgelden toenemen. De verwachting is tevens dat ook de inkomsten uit verkoop zullen toenemen.

De provincie is er voorstander van dat de eerste jaren de participanten geen deel uit eventuele positieve saldi opvragen maar dat deze saldi worden aangewend voor het verder uitbouwen van de vaste uitleencollectie, de kwaliteit van de voorziening, het verhogen van de inhuurvergoeding aan kunstenaars van 10% naar 15% en tenslotte voor de verbetering van het netwerk c.q. de automatisering.

14. Beleidsplan

Tenslotte lijkt het zinvol dat het bestuur van de centrale stichting en de diverse gemeentelijke uitleenpunten gezamenlijk tot één beleidsplan komen.

Een plan waarin wordt ingegaan op de verschillende keuzes zoals de opbouw van een kunstuitleencollectie maar ook de diverse invalshoeken van de participerende gemeenten.

V. EXPERIMENTELE PERIODE

De provincie is er voorstander van met elkaar een experimentele periode van 4 jaar af te spreken en in het vierde jaar te evalueren.

Verdere uitwerking uitgangspunten notitie en samenwerkingsverband

Indien de verschillende participanten (gemeenten en de Stichting Beeldende Kunst Zeeland) zich in deze uitgangspunten kunnen vinden, kan op korte termijn een werkgroepje worden ingesteld om het een en ander nader uit te werken.

Het nieuwe model kan dan wellicht met ingang van 1 januari 1991 van start.

NOTA VAN ANTWOORD

De notitie provinciaal kunstuitleenbeleid is aan de volgende instellingen en gemeentebesturen voor commentaar toegezonden:

- Stichting Beeldende Kunst Zeeland
- Zeeuwse Culturele Raad
- Gemeentebestuur Middelburg
- idem Vlissingen
- idem Goes
- idem Terneuzen
- idem Oostburg

Alle instellingen en gemeentebesturen hebben op de notitie gereageerd.

Algemeen

Over het algemeen is op de inhoud van de notitie positief gereageerd. De Zeeuwse Culturele Raad kan instemmen met de grote lijnen voor een toekomstige structuur van de kunstuitleen in Zeeland. Deze mening wordt ook door de diverse gemeentebesturen gedeeld. Zij zien daarin een goede basis voor een toekomstige samenwerking.

Het bestuur van de Stichting Beeldende Kunst Zeeland heeft te kennen gegeven niet meer op de inhoud van de notitie te willen reageren. Dit bestuur blijft voorstander van het eigen SBK-model. Naar aanleiding van de keuze voor het PKUC-model en in afwachting van de vorming van een nieuw bestuur, functioneert dit bestuur nog slechts passief.

Ten aanzien van een aantal onderdelen van deze notitie zijn nog wel een aantal opmerkingen en kanttekeningen geplaatst. Dit betreffen:

1. Samenstelling selectiecommissie

Op zich wordt ingestemd met een commissie van vier leden.

De voordracht van de leden zou op een andere wijze dienen plaats te vinden: 1 lid op voordracht van de algemeen coördinator en het functionarissenoverleg, 1 lid op voordracht van de deelnemende gemeenten, 1 lid op voordracht van de deelnemende gemeenten, 1 lid op voordracht van de Zeeuwse Culturele Raad en 1 lid op voordracht van Gedeputeerde Staten (gemeente Vlissingen, Zeeuwse Culturele Raad)

Antwoord:

Wij hebben geen bezwaren tegen de hierbovengenoemde wijze van samenstellen van de selectiecommissie en stellen voor deze over te nemen.

2. Zittingsduur commissieleden

Men vindt de periode van twee jaar te kort en is voorstander van een periode van drie jaar en een rooster van aftreden. (Zeeuwse Culturele Raad, Vlissingen).

Antwoord:

Ook tegen dit wijzigingsvoorstel hebben wij geen bezwaren en stellen dan ook voor dit over te nemen.

3. Kwaliteitseisen uitleenpunt en personeel uitleenpunt

Zowel het uitleenpunt (huisvesting, inrichting e.d.) als het daar werkzame personeel (beroepsmatig of vrijwillig) dienen aan zekere kwaliteitseisen te voldoen. Personeel dient bv. enige kennis en affiniteit met beeldende kunst te hebben en de accommodatie dienen in ieder geval te voldoen aan de voorwaarden van de Landelijke Federatie Kunstuitleen (Zeeuwse Culturele Raad).

Antwoord:

Ook wij zijn voorstander van een kwalitatief goede organisatie zowel qua accommodatie als qua personeel. Wij zijn daarom vanaf het begin voorstander geweest van het aanstellen van professionele uitleenkrachten. Wij zien in de gevallen waarin nog onvoldoende deskundigheid is een belangrijke rol weggelegd voor de coördinator in de vorm van bijstand, bijscholing e.d.

4. Samenstelling bestuur

In het bestuur dienen twee plaatsen voor Zeeuwse beeldende kunstenaars te worden ingeruimd gezien het grote belang van een goede kunstuitleenvoorziening voor hen. Er worden verschillende suggesties gedaan ten aanzien van de voordracht van deze bestuursleden. (Zeeuwse Culturele Raad, Vlissingen)

Antwoord:

Wij hebben geen problemen met de inhoud van deze opmerking. Indien besloten wordt tot de nieuwe organisatiestructuur dienen de huidige statuten van de SBK Zeeland gewijzigd te worden en zal hiermede rekening worden gehouden. De wijze van voordracht achten wij een uitwerkingszaak. De diverse suggesties zullen worden meegenomen.

5. Verdeling inkomsten

De gemeenten die reeds nu een uitleenpunt hebben wijzen erop dat zij de huidige inkomsten reeds aanwenden voor de exploitatie van deze uitleenpunten. Het voorstel tot het niet-verdelen van de inkomsten brengt hen budgettair in de problemen. (Vlissingen en Middelburg).

Antwoord:

Wij hebben begrip voor dit standpunt. In de uitwerkingsfase dient aan deze problematiek en de algemene verdeling van de inkomsten aandacht te worden besteed. Het lijkt in ieder geval goed als een in beginsel-afpraak te maken dat de samenstellingsoperatie voor iedereen die nu inkomsten uit de kunstuitleen heeft budgettair neutraal geschiedt en dat eventuele meer-opbrengsten ten goede komen van de kwaliteit van de Kunstuitleen Zeeland. Het nieuw te vormen bestuur zal over de besteding van deze middelen dienen te besluiten.

6. Samenstelling kunstuitleencollectie

Verschillende gemeenten willen uit hun huidige BKR-bestand een kerncollectie samenstellen en de rest, na beoordeling van de selectiecommissie, inbrengen in de centrale uitleencollectie (Vlissingen, Middelburg).

Antwoord:

Dit is een positieve zaak. Met de instroom van deze BKR-werken zal de basiscollectie fors toenemen. Het zou tevens goed zijn als ook deze werken verkoopbaar worden. In de uitwerkingsfase zal duidelijk dienen te worden om hoeveel werken het gaat en welke voorwaarden daaraan verbonden zullen zijn.

7. Huidige tarievenstel en lidmaatschap SBK Zeeland

De gemeente Vlissingen is voorstander van een vereenvoudiging van dit tarievenstelsel.

Antwoord:

Naar onze mening behoeft het huidige tarievenstelsel van de SBK Zeeland niet te worden aangepast. Dit stelsel stelt abonnees in staat tot het alleen lenen van werk maar ook het daarnaast opbouwen van een kooptegoed. Een degelijk tegoed werkt verkoopbevorderend.

UKUNST UITLEEN

Kunst is nu ook te leen. Ongeveer op dezelfde manier waarop u een boek uit de bibliotheek haalt. Kunst lenen is ook niet duur. Via een eenvoudig spaarsysteem komt het kopen van kunst vanzelf binnen uw bereik.

Kunstuitleen
De SBK Zeeland heeft van een flink aantal beeldende kunstenaars - in Zeeland of elders in het land woonachtig - tekeningen, schilderijen, grafiek en plasteiken geleend. Alle werken zijn op kwaliteit en redelijke prijs beoordeeld door een deskundige commissie.

Abonnement
De werken zijn verzekerd tegen brand en diefstal.

Als abonnee van SBK Zeeland kunt u één, twee of drie kunstwerken uitzoeken en mee naar huis nemen. Na zes maanden moet een geleend kunstwerk worden omgeruild.

Wilt u het dan nog niet kwijt, dan kunt u tot aankoop overgaan.

Van lenen tot kopen
70% van het door u betaalde abonnementsgeld wordt gereserveerd in een kooptegoed. Het overige gedeelte is uw bijdrage in de kosten van het uitleencentrum.

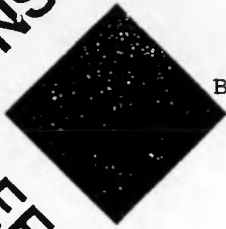
Tarieven	abom. prijs	1 werk van max.	aant. werken	tot een max.	kooptegoed
a. f 10,-/mnd	f 450,-	of 2	of 2	450,-	7,-
b. f 15,-/mnd	f 1.200,-	of 3	of 3	750,-	10,50
c. f 20,-/mnd	onbeperkt	of 4	of 4	1.000,-	14,-
d. f 25,-/mnd	onbeperkt	of 5	of 5	1.500,-	17,50
e. f 5,-/mnd	f 1.200,-	of 2	of 2	750,-	7,-

Een bedrijfsabonnement is f 20,- per maand zonder kooptegoed. U kunt dan beschikken over 3 werken tot een maximum van f 2.000,-. Dit abonnement is fiscaal het meest aantrekkelijk.

De kunstuitleen is gevestigd in de Kuiperspoort 22 4331 GS Middelburg. Ingang via oudepoort Rouaansekaai. telefoon 01180 11443. Bank: Rabo bank Middelburg 33 50 30 971

Opningstijden: -
Dinsdag tot en met zaterdag 13.00-17.00 uur

UKUNST
UITLEEN

Bijlage b

Begroting 1990

van de: Stichting Beeldende Kunst Zeeland
Kuiperspoort 22
4331 GS Middelburg

STICHTING BEELDENDEN KUNST ZEELAND

BEGROTING 1990

LASTEN

	rek.1988	begr.1989	begr.1990
02 verwerving kunstwerken	302.708,--	200.000,--	200.000,--
04 personeelskosten	103.470,--	106.000,--	140.000,--
06 huisvestingskosten	37.292,--	34.120,--	37.120,--
08 kosten bestuur en organisatie	4.522,--	3.400,--	4.870,--
10 administratie en accountantskosten	5.748,--	7.500,--	6.000,--
12 kosten inlijsten kunstwerken	18.977,--	16.000,--	25.000,--
14 verzekeringen	6.633,--	6.000,--	9.000,--
16 tentoonstellingskosten	3.678,--	2.500,--	4.000,--
18 inventariskosten	2.503,--	1.300,--	2.500,--
20 algemene kosten	29.124,--	22.000,--	30.500,--
22 afschrijvingen	4.113,--	4.000,--	12.500,--
onvoorzien		2.580,--	5.350,--
	<u>518.768,--</u>	<u>405.400,--</u>	<u>476.840,--</u>

BATEN

	rek.1988	begr.1989	begr.1990
01 subsidie verwerving kunstwerken	302.708,--	200.000,--	200.000,--
03 abonnementen	98.097,--	70.000,--	120.000,--
05 commissie verkoop kunstwerken	18.939,--	17.000,--	20.000,--
07 vervallen kooptegoeden	8.535,--	1.500,--	5.000,--
09 verkoop lijsten	5.590,--	8.500,--	5.000,--
11 diverse overige baten	1.779,--	500,--	1.000,--
13 interest	2.236,--	5.000,--	5.000,--
15 exploitatiesubsidie Provincie	80.884,--	102.900,--	120.840,--
	<u>518.768,--</u>	<u>405.400,--</u>	<u>476.840,--</u>

toelichting bij de begroting 1990

LASTEN

02 verwerving kunstwerken

Dit betreft de raming voor het aankoop- en inhuurbudget voor verwerving van kunstwerken. De selectiekosten zijn in de raming begrepen.

04 personeelskosten

salariskosten	f. 104.000,--	
sociale lasten	- 25.000,--	
overige personeelskosten zoals reis-en verblijf en kursuskosten	- 11.000,--	f.140.000,--

In verband met uitbreiding van een administratieve kracht worden de personeelskosten hoger geraamd.

06 huisvestingskosten

huur incl.6% stijging	f. 30.340,--	
energiekosten	- 4.250,--	
onderhoud gebouw	- 1.530,--	
overige huisvestingskosten	- 1.000,--	f. 37.120,--

08 kosten bestuur en organisatie

kantinekosten	f. 1.350,--	
telefoonkosten	- 720,--	
reis en vergaderkosten bestuur	- 1.300,--	
overige bestuur en org.kosten	- 1.500,--	f. 4.870,--

10 administratie en accountantskosten

accountantskosten	f. 3.000,--	
administratiekosten	- 3.000,--	f. 6.000,--

12 kosten inlijsten kunstwerken

Als gevolg van de toeneming van het aantal kunstwerken zullen ook de kosten voor het inlijsten toenemen.

14 verzekeringen

In de raming is rekening gehouden met de toename van het aantal kunstwerken

16 tentoonstellingskosten

Dit betreft de kosten voor het inrichten van tentoonstellingen en de vergoeding voor de betreffende kunstenaars.

18 inventariskosten

aanschaf kleine inventaris	f. 2.000,--	
onderhoud inventaris	- 500,--	f. 2.500,--

20 algemene kosten

kontributie en vakliteratuur	f. 3.000,--	
drukwerk en kantoorbenodigdheden	- 7.000,--	
publiciteit en presentatiekosten	- 11.000,--	
portí en vrachtkosten	- 8.000,--	
overige lasten	- 1.500,--	f.30.500,--

22 afschrijvingen

afschrijving inventaris	f. 4.500,--	
afschrijving computer	- 8.000,--	f.12.500,--

BATEN

01 subsidieverwerving kunstwerken

Dit betreft de van de Provincie te ontvangen subsidie voor de aankoop-en inhuur van kunstwerken.

03 abonnementen

verwacht wordt een stijging tot f.120.000,--

05 kommissie verkoop kunstwerken

Gelet op de toeneming van de verkoop van kunstwerken wordt de kommissie geraamd op f.20.000,--

11 diverse overige baten

Deze raming betreft ondermeer inschrijfgelden en ontvangen schadeuitkeringen kunstwerken. De aan de kunstenaars te betalen schadevergoedingen worden op de opbrengst in mindering gebracht.